

DiVAN
EDEBİYATI
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

S
A
Y
I
29
UMBEF

Y
I
L
15
Y E A R

PROF. DR: KEMAL YAVUZ ARMAĞANI

Editörler:

Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK

Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ

Doç. Dr. Esra EGÜZ DONOHOE

Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

Divan Edebiyatı Vakfı (DEV) yayınıdır.

Yayın Türü	İlmî ve Edebî
Dizgi-Mizanpaj	Divan Edebiyatı Vakfı Dizgi Servisi
Baskı-Cilt	Bayrak Yayımcılık Matbaa San. ve Tic. Ltd. Şti. Küçük Ayasofya Cad. Yabacı Sokak, No: 2/1 Sultanahmet/İstanbul Tel: 0212 638 42 02
Kapak Tasarım	GNG Tanıtım
Yönetim Yeri/ Address for Correspondence	<i>Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi</i> İmrahor Mahallesi, Doğancılar Cad., Nu. 81 Üsküdar/İstanbul
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü/Editor	Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK <i>noztoprak@fsm.edu.tr</i>
Teknik Sorumlu	Dr. Öğr. Üyesi Nusret GEDİK <i>nusretgedik@hotmail.com</i>
Tanıtım ve İndeks Sorumluları/ Publicity and Index Affairs	Dr. Öğr. Üyesi Nusret GEDİK <i>nusretgedik@hotmail.com</i> Zeynep ÖZ <i>zeynep.agdas@marmara.edu.tr</i>

ISSN 1308-6553
E-ISSN: 2792-0836

© *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*

Dergimizdeki yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.
Yazıların her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.

GÜZ/AUTUMN · THE JOURNAL OF OTTOMAN LITERATURE STUDIES E-ISSN 2792-0836

DiVAN EDEBİYATI

ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

29
YIL/YEAR
2022

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ

Bu dergi,

Modern Language Association
(MLA),

“Academic Resource Index”

Directory of Research Journal
Indexing (DRJI)

“Akademia Sosyal Bilimler İndeksi
(ASOS)”

EBSCO HOST

ve

ULAKBİM (Sosyal Bilimler Veri
Tabanı)

tarafından taranmaktadır.

DEV

İstanbul 2022

Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

www.devdergisi.com

DEV Adına sahibi

Prof. Dr. İřkender PALA

i.pala@isam.org.tr

SORUMLU YAZI İşLERİ
MÜDÜRÜ (EDİTÖR/EDITOR)

Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK
noztoprak@fsm.edu.tr

EDİTÖR/EDITOR

Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ
bunyamin.aycicegi@istanbul.edu.tr

ÖZEL SAYI EDİTÖRÜ

Doç. Dr. Esra EGÜZ O DONOHOE
esraeguz@istanbul.edu.tr

YAYIN KURULU/
EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Müjgân ÇAKIR
Prof. Dr. Ersen ERSOY
Prof. Dr. Hanife KONCU
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK
Prof. Dr. Ozan YILMAZ
Doç. Dr. Ümran AY
Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ
Doç. Dr. İbrahim DEMİRKAZIK
Doç. Dr. Hasan KAYA
Dr. Öğr. Üyesi Nusret GEDİK

SEKRETER/
SEKRETARY

Dr. Öğr. Üyesi Nusret GEDİK

DANIřMA KURULU/
ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Metin AKKUř (*Düzce Üniversitesi*)
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK (*Hacı Bayram Veli Üniversitesi*)
Prof. Dr. Üzeyir ASLAN (*Marmara Üniversitesi*)
Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR (*Gazi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Yavuz BAYRAM (*Ondokuz Mayıs Üniversitesi*)
Prof. Dr. Azmi BİLGİN (*Haliç Üniversitesi*)
Prof. Dr. Orhan BİLGİN (*İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*)
Prof. Dr. Ömür CEYLAN (*İzmir Katip Çelebi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Sebahat DENİZ (*Marmara Üniversitesi*)
Prof. Dr. Osman HORATA (*Hacettepe Üniversitesi*)
Prof. Dr. Mustafa İSEN (*Başkent Üniversitesi*)
Prof. Dr. Ahmet KARTAL (*Osmangazi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Bayram Ali KAYA (*Sakarya Üniversitesi*)
Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL (*İstanbul Kültür Üniversitesi*)
Prof. Dr. Cemal KURNAZ (*Gazi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Günay KUT (*Boğaziçi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Muhsin MACİT (*Anadolu Üniversitesi*)
Prof. Dr. Fatma S. Kutlar OĞUZ (*Hacettepe Üniversitesi*)
Prof. Dr. A. Atilla ŐENTÜRK (*İstinye Üniversitesi*)
Prof. Dr. Hakan TAŐ (*Marmara Üniversitesi*)
Prof. Dr. Kemal YAVUZ (*Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi*)
Prof. Dr. Emine YENİTERZİ (*Üsküdar Üniversitesi*)
Prof. Dr. Ömer ZÜLFE (*Marmara Üniversitesi*)
Doç. Dr. Ahmet ARI (*Kültür ve Turizm Bakanlığı*)
Doç. Dr. Dursun Ali TÖKEL (*Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi*)

İNGİLİZCE SORUMLULARI

Burak ÖZSÖZ – Zeynep ÖZ

ANA DİLİ SORUMLULARI

Doç. Dr. Ümran AY SAY ,Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ

İÇİNDEKİLER

Recep AHİSHALI Divan Şairi ve Tarihçi Süheylî Ahmed ile Babası Hemdem Kethudâ Hakkında Arşiv Belgeleri	1-80
İsa AKPINAR Aşk Yolunda Bir Serçenin Hikâyesi: II. Bâyezid Devri Şairlerinden Kâdirî'nin ' <i>İşk- nâme</i> Adlı Mesnevisi	81-117
Türkan ALVAN Nadide Bir Çiçek Münazarası: Himmetzâde Şeyh Ahmed Cezbî'den Şükûfenâme.....	118-164
Ahmet ARI Seda DURANOĞLU Ekonomik Hayatın Klasik Türk Şiirindeki Yansımaları ve Devalüasyon/Enflasyon Temalı Bir Şiir Örneği	165-177
Ömer ARSLAN XVI. Yüzyıl Klasik Türk Şiirinin Eleştirel Kaynaklarında Üslup/Tarz Kavramının Değerlendirilme Biçimleri	178-215
Nurullah ARVAS Sevim ÖNDER Lutfî Paşa'nın Tuhfetü't-Tâlibîn Adlı İlmihâl Kitabı ve Sebeb-i Telif Bölümü.....	216-226
Arzu ATİK Dulkadiroğlu Üveys Bey'e Sunulan Bir Mecmua (Berlin Devlet Kütüphanesi Ms.or.oct. 3419).....	227-257
İsmail AVCI Türk Edebiyatında Habname Türü Eserler ve Maanzade Mahmud Nedim'in İskender-i Kebir'e Dair <i>Hâb-nâme</i> 'si.....	258-280
Yaşar AYDEMİR Fatih YERDEMİR Hüseyin Şevket'in Yavuz Sultan Selim'in Farsça Divanını Nazmen Tercümesi	281-294
Zeynep Cevahir AYDIN İbrâhim Hanîf Efendi'nin Şifâ Şerhinde Mensur Tarihler.....	295-309

Giyasi BABAARSLAN Bir Mahbûba Sevbi Cedîd Giydirmek: Erzurumlu Rahmî'nin Manzum Avâmîl Tercümesi.....	310-330
İsrafil BABACAN Şerh-i Kasîde-i Ahmedî Adlı Eser Bağlamında Anadolu Sahasında İlk Türkçe Şiir Şerhi Meselesi.....	331-342
Hanife Dilek BATİSLAM Ahmedî'nin Farklı Bir Emir Süleyman Methiyesi	343-358
Yavuz BAYRAM Arûz Tasarrufları Bağlamında Bir Gül Kasidesi (Fuzûlî)	359-383
Handan BELLİ Hasan KAVRUK Kazım YOLDAŞ Yazarı Bilinmeyen Bir Sad Kelime-i Ali Tercümesi Üzerine Bazı Dikkatler	384-401
Âdem CEYHAN Mehmet Süleyman Teymuroğlu ve Şiirleri	402-477
Müjgan ÇAKIR Hanife KONCU Şeyyâd Hamza'nın Yeni Bir Eseri Üzerine: Dâsitân-ı Nemrûd 'Aleyhi'l-la'ne ve İbrâhîm 'Aleyhi's-selâm	478-515
Talip ÇUKURLU Edebiyat Tarihlerinde Yer Almayan Bir İsim: Kenânî-yi Bî-Çâre ve Naat Türündeki Muaşşeri.....	516-528
Esra EGÜZ Erzurumlu Mustafa Darîr'in <i>Sîretü'n-Nebî</i> 'sinde Sosyal Tenkit.....	529-546
İnci ENGİNÜN Nesilden Nesile Garib-nâme	547-563
İsmail GÜLEÇ Tâhirü'l-Mevlevî'nin <i>Edebiyat Lügati</i> Sadece Bir Lügat midir?	564-575
Ömer GÜVEN Eski Anadolu Türkçesiyle Yazılmış Ahvâlî'l-Kıyâmet Adlı Eser Üzerinde Bir Dil İncelemesi.....	576-624

Fatma Aysel İLGİN Avrupa Hunlarının Askerî Stratejisi ve Hildebrand Destanı'na Yansıması ..	625-634
Göker İNAN Ebussuûd Efendi'nin Galatât-ı Avâm'ına Şehrî Mustafa Şevket Tarafından Yazılan Şerh	635-653
Yunus KAPLAN Kerîmî'nin Arapça-Türkçe Manzum Sözlüğü: İsbâh	654-671
Saadet KARAKÖSE Metin AKDENİZ Klasik Türk Şiiri Metinlerinde Döngü	672-689
Gülay KARAMAN Riyâzü'r-Rahme'de Sanatlı Üslup ve Seci' Kullanımı.....	690-715
Murat Ali KARAVELİOĞLU Klasik Türk Şiirinde Gökkuşluğu Algısı	716-752
Ahmet KARTAL BAYKARA MECLİSİ'NDEN YANSIMALAR- Edebî Meclisler, Hicivler, Sultanlara Anlatılan Hikâye ve Sunulan Resimler 9-.....	753-787
Çetin KASKA Şairi Bilinmeyen Farsça Manzum Bir Kırk Hadîs	788-800
Ahmet KAVAKLIYAZI Maddi Bir Kültür Ögesi Olarak Kıblenümanın Divan Şiirine Yansımaları ..	801-836
Bayram Ali KAYA Osman Nevres'in Kerbelâ Mersiyeleri II: Mersiye-i Kerbelâ	837-867
Rukiye KAYMAKÇI Medresetü'l-hattâtinin İlk Üstatlarından Mehmed Said ve Necm-i Seher Adlı Eseri	868-914
Muzaffer KILIÇ Akhisarlı Nevâlî'nin Duânâme'si.....	915-934
Hamza KOÇ Kasîde-i Bürde'nin Mütercimi Belirsiz Manzum Bir Tercümesi	935-956

- S. Zehra Akarvardar KOÇAK
Derviş Hasan Medhî'nin "Terceme-i Şeh-nâme-i Firdevsî"
Adlı Eserinin Bilinmeyen Bir Nüshası.....957-974
- Kenan MERMER
Mevlid'in Kaynakçasında Yeni Bir Eserin İmkânı:
'Arfû't-Ta'rif bi'l-Mevlidi'sh-Şerîf li'bni'l-Cezerî 975-996
- Fatma Sabiha KUTLAR OĞUZ Mehmet GÜRBÜZ
Şeyhoğlu'nun Menkabet-i Penc-Keştî'sinin Yeniden Yazımı: Bursalı Hasîb'in
Menâkıb-ı Şâh Habîb'i..... 997-1069
- Deva ÖZDER
Klasik Türk Şiirinde Hastalık ve Hakaret İfadesi Olarak
"Kuduz" ve "Uyuz" 1070-1082
- Mustafa ÖZKAT
Kara Fazlî'nin (1520 - 1564) Mersiyeleri 1083-1121
- Uğur ÖZTÜRK
Özdemiroğlu Osman Paşa'nın İran Seferlerine Dair Seyyid Lokman'ın Fethiyye
Kasidesi..... 1122-1136
- Zehra ÖZTÜRK
Fatma Şadiye Hanım ve Hazret-i Âyişe-i Sıddîka İsimli Eseri 1137-1155
- Erdem SARIKAYA
XV. Asır Mevlidlerinde Rüya 1156-1239
- Leylâ Alptekin SARIOĞLU
Âşık Paşa'nın *Garibnâme*'de Hikmete Bakışı 1240-1259
- Savaşkan Cem BAHADIR
Kühü'l-ahbâr'da Ölümü Tanımlayan İfadeler..... 1260-1274
- Gülçin TANRIBUYURDU
Mahallenin Geleneksel Aktöründen Klâsik Şiirdeki
Folklorik İmgeye: "Bekçi"..... 1275-1288
- Hatice TÖREN
Türkçe Söz Diziminde Denk / Eş Değerli Yapılar 1289-1300

Abdullah UĞUR Ahmed-i Dâ'î'nin Teressül Adlı Eserinin Yeni Bir Nüshası	1301-1313
Erol ÜLGEN Bazı Tarihi Türk Romanlarında Ahilik	1314-1323
Kaplan ÜSTÜNER Necati Bey Necati Beyi Anlatıyor.....	1324-1358
Hanifi VURAL Sebeb-i Teliflerin Özgünlükleri ve Üç Ayrı Sebeb-i Telifin Üç Ayrı Hikâyesi	1359-1366
Sadık YAZAR Belagatin Türkçeleştirilmesinde Önemli Bir Adım: Celâlzâde Sâlih Çelebi'nin (ö.973/1565) Sanâyi'-i Şi'riyye Bahsindeki Muhtasarı	1367-1395
Mehmet Yunus YAZICI Halim YAR Seyyid İbrahim-i Enveri'nin Esmâ-i Hüsnâ Şerhi.....	1396-1467
Ahmet YENİKALE Fahri ÖZDEMİR Yazarı Bilinmeyen Bir Mesnevi: Gülizar ve İmam.....	1468-1516
Semih YEŞİLBAĞ Divan Şâiri Maksadı ve Şiir Mecmûalarında Tespit Edilen Gazelleri.....	1517-1541
Ozan YILMAZ Şeyh Gâlib'in Farsça Şiirleri	1542-1613
Münevver Ebru ZEREN Türk Dinî Tarihinde İki Kurtarıcı Varlık: Bodisatva Avalokiteşvara ve Hızır.....	1614-1633